

KLUB GAJA

Drzewo Wolności

Patronat Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. 25 lat Wolności.

Bronisław Komorowski
Prezydent

Rzeczypospolitej Polskiej

Nasze Święto Wolności jest też świętem całego wolnego świata (...).

Zapraszam zarówno tych, którzy pamiętają 4 czerwca 1989 roku, jak i tych, którzy się właśnie wtedy lub później urodzili. Wolność wymaga, by mówić o niej na nowo, by wyjaśniać jej znaczenie, by rzetelnie wskazywać, co jej dziś zagraża (...). Wspólnie wypełnijmy ten projekt jak najatrakcyjniejszymi pomysłami. Potwierdźmy raz jeszcze, że nie ma wolności bez solidarności. Że wolność i dzisiaj wymaga solidarności pomiędzy nami.

Liście wykorzystane w akcji Klubu Gaja i artysty Waldemara Rudyka – Drzewo Wolności, z okazji obchodów 25 lat Wolności na Placu Zamkowym w Warszawie, Święto Drzewa 2014.

12. Święto Drzewa Klubu Gaja obchodzone jest pod hasłem – Drzewo Wolności. W ten sposób wspólnie świętujemy odzyskanie swobód obywatelskich poprzez działania dla przyrody – naszego wspólnego dobra.

Drzewo Wolności – Święto Drzewa

W ramach całorocznych obchodów 25 lat Wolności w całym kraju odbywają się wydarzenia dla uczczenia jubileuszowego roku. Święto Drzewa – program edukacji ekologicznej Klubu Gaja jest dobrą okazją, by wspólnie uczcić 25-lecie odzyskania wolności.

Klub Gaja to polska, nowoczesna organizacja ekologiczna, która od ponad 25 lat angażuje społeczności do rzeczywistych działań na rzecz środowiska i poszanowania praw zwierząt. Święto Drzewa, to jeden z naszych wiodących programów poświęcony sadzeniu i ochronie drzew, szczególnie na terenach zurbanizowanych gdzie zieleń musi rywalizować z infrastrukturą, lecz naszym zdaniem, obie strefy można połączyć bez szkody dla ludzi i środowiska. W tegorocznej 12. edycji programu zachęcamy społeczności do sadzenia Drzew Wolności i organizowania akcji z biało-czerwonymi liśćmi i napisanymi refleksjami na temat ważnych wydarzeń ekologicznych w ostatnim ćwierćwieczu.

Jacek Bożek
założyciel i prezes Klubu Gaja

Wolność, którą mamy od 25 lat zobowiązuje nas do odpowiedzialności i solidarności z przyszłymi pokoleniami. Mam nadzieję, że bieżąca polityka i ekonomia zysku nie przesłoni nam tych prostych wartości, które w współczesnym świecie nie tracą na znaczeniu. Pierwsza akcja Klubu Gaja w obronie przyrody dotyczyła drzew. Był rok 1989, doszło wtedy do obywatelskiej manifestacji. Pod drzewami oczywiście pojawili się funkcjonariusze Służby Bezpieczeństwa, ale nie zabrakło naszych sprzymierzeńców. Drzewa rosną do dzisiaj, a Klub Gaja nadal broni i sadi drzewa... razem z ludźmi, i dla ludzi.

Dzięki zaangażowaniu w program Święto Drzewa ponad 550 000 osób, posadziliśmy blisko 700 000 drzew w ogrodach, placach zabaw, parkach, pasach drogowych, użytkach rolnych i lasach, zebraliśmy 3100 ton makulatury.

Święto Drzewa to także wiele inicjatyw wokół drzew – konkurs Drzewo Roku, akcja Zbieraj makulaturę, ratuj konie, festyny i pikniki, konkursy artystyczne i literackie, przedstawienia, koncerty i happeningi.

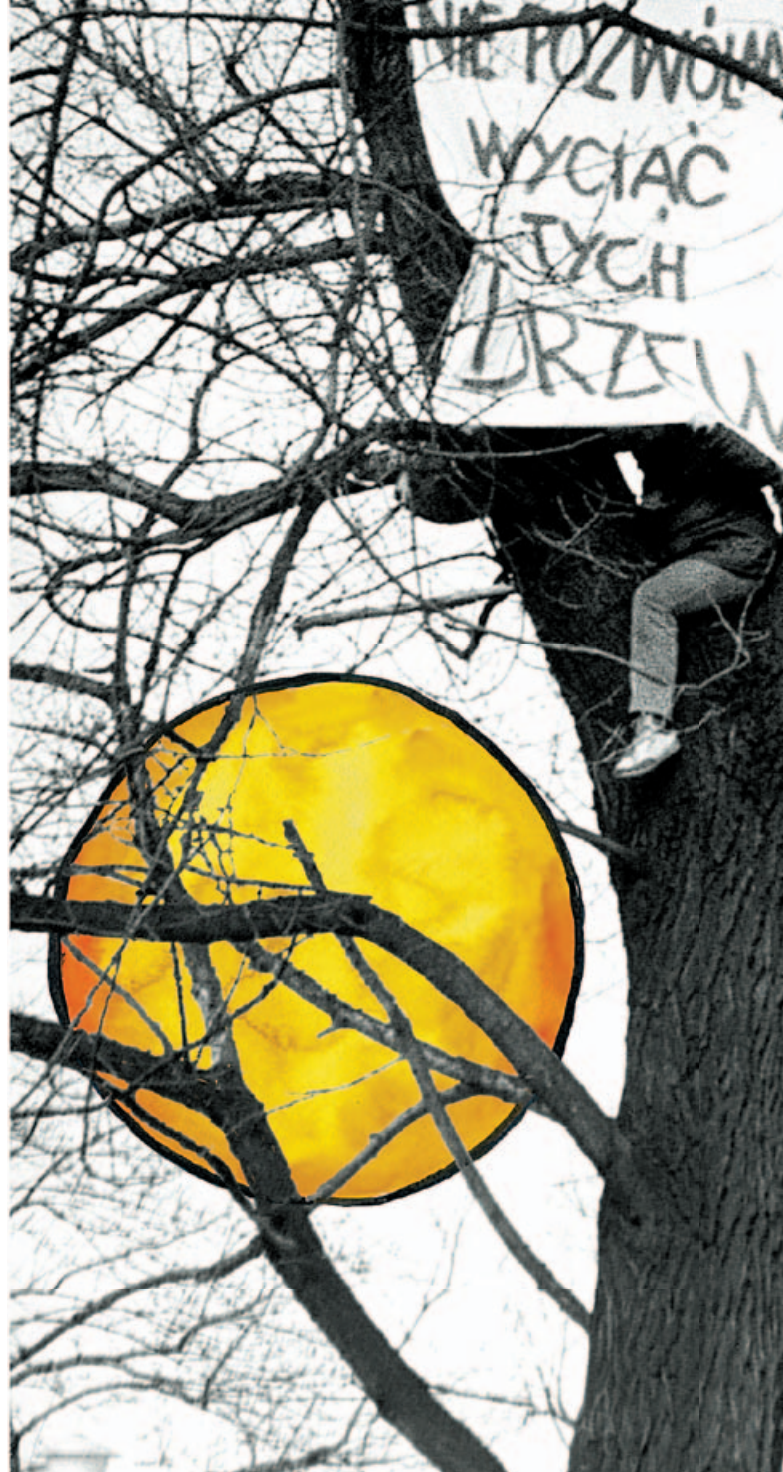
Od drzewa ...

Wolność to możliwość decydowania o sposobie i stylu swojego życia oraz o swoim otoczeniu. To możliwość proekologicznych wyborów z myślą o całej planecie. Cieszymy się odzyskanymi swobodami obywatelskimi także poprzez działania na rzecz przyrody.

Minione ćwierćwiecze to czas, gdy Polska stała się wolnym krajem po polityczno-społecznych przemianach. Zanim to nastąpiło, w 1989 roku, założyciel Klubu Gaja Jacek Bożek, wraz z innymi działaczami, protestował przeciw wycince starych drzew w centrum Bielska-Białej. Mieszkańcy miasta byli wycince przeciwni. Nie był to jednak czas swobodnego wyrażania swoich poglądów ani czas obywatelskich działań na rzecz przyrody. Protest wymagał odwagi. Bronionych drzew nie wycięto.

Pierwsza bezpośrednia akcja Klubu Gaja w obronie przyrody, Bielsko-Biała 1989.

Zbieranie podpisów pod petycją przeciwko wycince drzew, Bielsko-Biała 1989.

Wkrótce miały się odbyć pierwsze w powojennej Polsce wolne wybory. Komisja Solidarności Podbeskidzia prowadziła rozmowy z kandydatami na posłów. Jacka Bożka zaproszono do udziału w tych spotkaniach, jako przedstawiciela środowiska zielonych. Klub Gaja stał się rozpoznawalną grupą, która miała swoje cele i chciała je realizować w wolnym państwie.

15 marca, godz. 12.00 dwóch członków ruchu ekologicznego GAJA – działania na rzecz wszystkich istot: Jacek Bożek i Jerzy Oszelda wdrapalo się na jedno z drzew przy ul. Dzierżyńskiego. (...) Rozwiesili transparenty o treści „Nie pozwólmy wyciąć tych drzew”. Okrzyki „Ratujmy drzewa” itp. wznoszone przez nich gromadziły przechodniów. Pozostali uczestnicy akcji rozrzucali ulotki informujące o celu akcji (...). Wkrótce potem demonstrujący zostali zatrzymani przez milicję.

Solidarność Podbeskidzia, pismo NSZZ „Solidarność”,
Bielsko-Biała, 19 marca 1989.

Ochroną, obroną i sadzeniem drzew Klub Gaja zajmuje się od początku ponad 25-letniej działalności.

Akcja ratowania drzew na
bielskiej starówce, drzewa rosną
do dziś, Bielsko-Biała 1998.

... do drzewa

Rok później, po obywatelskiej manifestacji w obronie drzew, Klub Gaja zaczął drzewa sadzić. Stało się to na prośbę Urzędu Miasta Bielska-Białej i mieszkańców jednego z osiedli. W akcji pomagali żołnierze (komandos) i punkowcy (młodzież alternatywna). To zaskakujące połączenie sił – ekolodzy, punkowcy, żołnierze i urzędnicy – stało się okazją do tworzenia nowych wartości. Przez cały czas swojej działalności Klub Gaja pomaga społecznościom sadzić drzewa ale także bronić je przed nieprzemyślaną wycinką.

Happeningiem *Od drzewa do drzewa*, w marcu 2009 roku, za-inaugurowaliśmy swoje 20. urodziny. Pod ocalonymi drzewami w Bielsku-Białej spotkało się wielu uczestników wydarzeń z 1989 roku, był tort i mnóstwo wspomnień. W Warszawie, na skwerze obok Placu Żelaznej Bramy, rozwiesiliśmy pomiędzy drzewami,

Happening *Od drzewa do drzewa* podczas inauguracji 7. Święta Drzewa, Warszawa 2009.

Sadzenie pierwszych drzew z punkowcami i z żołnierzami, Bielsko-Biała 1990.

fotografie ilustrujące kilkadziesiąt wydarzeń z 20-letniej historii Klubu Gaja związanych z drzewami. Tak rozpoczęliśmy 7. Święto Drzewa. Fotografie opatrzone także cytatami znanych poetów i pisarzy, widzowie zabrali ze sobą na pamiątkę. Wśród nich cytaty ze słynnego *Drzewa* Czesława Miłosza: *A dziecko otwiera oczy i widzi pierwszy raz drzewo / I jak chodzące drzewa są dla nas ludzie...*

Świętując 25 lat Wolności i 12. Święto Drzewa spotykaliśmy się pod Drzewem Wolności na Placu Zamkowym w Warszawie. Podczas akcji Drzewo Wolności symboliczną instalację z wikliny i gałęzi stworzył artysta Waldemar Rudyk. To na tym drzewie rozwinęły się białoczerwone liście z tekstami na temat wydarzeń ekologicznych w ostatnim ćwierćwieczu, napisanymi przez dzieci i młodzież, przechodniów i warszawiaków.

Protesty ekologiczne w okresie 1989 roku były przejawem dążenia do wolności Polski. Podczas obrad Okrągłego Stołu, jeden z podstolików dotyczył ekologii. Uzgodnienia, które wtedy przyjęto, wpłynęły na kwestię ochrony środowiska. Zrównoważony rozwój jest dzisiaj zasadą konstytucyjną.

Akcja *Każdy liść pochłania CO₂* przed Ministerstwem Środowiska oraz Pałacem Kultury i Nauki w Warszawie, Święto Drzewa 2013.

Święto Drzewa dla ludzi i przyrody

Lubimy drzewa, dobrze się wśród nich czujemy. Codziennie przekonujemy się do ich zalet. Jest w nich coś szczególnego – potrafią inspirować ludzi do działania. Pomysł Klubu Gaja na program Święto Drzewa narodził się w 2003 roku. Inauguracja 1. Święta Drzewa miała miejsce 10 października w Bielsku-Białej. Przed siedzibą Klubu Gaja znani społecznicy i artyści posadzili pierwsze drzewa. Od tamtego czasu w wielu miejscach w Polsce i na świecie w ramach Święta Drzewa zostało zasadzonych kilkaset tysięcy drzew.

Święto Drzewa to święto przyrody, która pomaga nam w życiu. Drzewa współkształtują klimat, regulują wilgotność gleby i powietrza, oczyszczają powietrze, umacniają brzegi rzek, przeciwdziałają powodziom i zachowują wodę na czas suszy.

Jurek Owsiak sadi drzewo na pierwszej inauguracji Święta Drzewa, Bielsko-Biała 2003.

Inauguracja 10. edycji Święta Drzewa z udziałem ambasadorów Klubu Gaja – aktorów: Magdaleny Popławskiej, Julii Pietruchy i Bartłomieja Topy, Warszawa 2012.

Programem Święto Drzewa rozpoczęliśmy szeroką edukację na temat niezastąpionej roli drzew w życiu człowieka, przyrody i zmian klimatu.

Wzbogacają różnorodność biologiczną, stwarzając warunki do życia dla zwierząt i innych roślin. Dają cień w słoneczne dni, karmią swoimi owocami. Dzięki nim otrzymujemy lecznicze substancje i drewno. Od setek lat drzewa pomagają ludziom.

Święto Drzewa to także święto ludzi. Okazja do spotkań, twórczej współpracy, wspólnego i konkretnego działania: sadzenia i ochrony drzew, inicjatyw zawiązywanych i realizowanych wokół drzew – akcji jednorazowych i długofalowych oraz popularyzowania wiedzy o drzewach.

Święto Drzewa jest dla wszystkich, bez względu na wiek, miejsce zamieszkania, wykształcenie czy światopogląd.

Słuchacze Uniwersytetu Trzeciego Wieku i członkowie Stowarzyszenia Ekologiczno-Kulturalnego „Pakla”, Międzyrzecz, Święto Drzewa 2010.

Najmłodszy uczestnicy Święta Drzewa – maluszki ze żłobka, Limanowa 2008.

Łączy nas współpraca

Współpraca to jedna z podstawowych zasad wyznaczająca kierunki działań Klubu Gaja. Promujemy ją we wszystkich programach, kampaniach i akcjach. To ona rozwija zaufanie potrzebne do wspólnego dbania o parki, skwery i lasy. Co roku dla kilkudziesięciu tysięcy lokalnych inicjatorów sadzenia i ochrony drzew nasze działania są jak zaczyn. Przyłączając się do Święta Drzewa ludzie w całym kraju podejmują rzeczywiste, obywatelskie działania dla środowiska naturalnego.

Co roku inauguracja Święta Drzewa odbywa się 10 października. To uroczysty sygnał dla uczestników programu w całej Polsce, którzy organizują lokalnie Święto Drzewa. Klub Gaja rozpoczyna to święto w Warszawie, przy współpracy Miasta Stołecznego Warszawy, Lasów Państwowych, firm LeasePlan i Troton oraz Radiowej Jedynki. Od kilku lat wspólnie z partnerami, ludźmi ze świata mediów i kultury, sadzimy drzewa przy ścieżce im. Ryszarda Kapuścińskiego na Polu Mokotowskim w Warszawie.

Inauguracja 9. Święta Drzewa, przy Ścieżce Ryszarda Kapuścińskiego, z udziałem między innymi Alicji Kapuścińskiej (wdowy po pisarzu), Jacka Michałowskiego szefa Kancelarii Prezydenta RP i ambasadorów Klubu Gaja – aktorów: Magdaleny Poptawskiej i Bartłomieja Topy, Warszawa 2011.

Sadzenie drzew w ogrodzie sensorycznym Przedszkola Niegościńskie Skrzaty w Warszawie, Święto Drzewa 2010.

Wśród uczestników Święta Drzewa są dzieci i ich rodzice oraz dziadkowie, młodzież, nauczyciele, samorządy lokalne, placówki kultury, duże firmy i małe spółki rodzinne, organizacje pozarządowe i branżowe, wspólnoty religijne, jednostki specjalistyczne, a nawet zakłady karne.

Hanna Gronkiewicz-Waltz
Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy

Niewiele pokoleń przed nami miało szansę na rozwój w wolnym kraju. Nam się udało. 25 lat temu, w ramach Okrągłego Stołu podjęto ustalenia mające strategiczne znaczenie w kwestii ochrony środowiska, co pozwoliło respektować zasady ekorozwoju w polityce krajowej. Ma to również przełożenie na samorząd, który reprezentuję. Zwiększanie powierzchni obszarów zielonych jest dla nas ważne, dlatego włączamy się w akcje wspólnego sadzenia drzew, w tym roku w wyjątkowe przedsięwzięcie – Drzewo Wolności.

Święto Drzewa w wielu miejscach w kraju stało się ekologiczną tradycją.

Sadzenie drzew podczas Konferencji Klimatycznej COP19 w Lesie Wydma Żerańska, Warszawa, Święto Drzewa 2013.

Adam Wasiak
Dyrektor Generalny Lasów
Państwowych

W ciągu 25 lat, jakie upłynęły od odzyskania przez Polskę suwerenności, w niemal każdej dziedzinie naszego życia zaszły zmiany. Jednym z największych sukcesów naszej transformacji jest bezprecedensowa poprawa stanu środowiska naturalnego. Lasy są widocznym tego dowodem: wciąż nam ich przybywa i zajmują już prawie 30 proc. powierzchni kraju, zdecydowanie poprawił się ich stan zdrowotny, zwiększyło bogactwo przyrodnicze, bardzo skutecznie chronimy je przed różnymi zagrożeniami. Kondycja polskich lasów, ale też swoboda, z jaką możemy z nich korzystać, wyróżnia nas w Europie. Zapraszamy wszystkich do lasu, byśmy mogli razem cieszyć się wolnością, która w naturze jest od zawsze, a którą my odzyskaliśmy przed 25 laty.

Szefowie misji dyplomatycznych w Nadleśnictwie Krynki, Święto Drzewa 2008.

Sadzenie drzew w Kolumbii, Święto Drzewa 2005.

W ramach Święta Drzewa Klubu Gaja drzewa dla pokoju sadzono w 34 krajach świata, w Europie, Ameryce Południowej i Północnej, Azji i Afryce.

Pomagają nam Lasy Państwowe

W tym roku Lasy Państwowe obchodzą 90-lecie istnienia i dbania o zasoby leśne naszego kraju. Od 12 lat Lasy Państwowe są partnerem strategicznym programu Święto Drzewa Klubu Gaja. Leśnicy uczą, jak posadzić drzewo, pokazują leśne tajemnice, opowiadają o drzewach i leśnych zwierzętach. Nadleśnictwa służą merytoryczną pomocą uczestnikom programu, a także przekazują im sadzonki drzew. Wspólnie z Klubem Gaja starają się wpływać na świadomość ludzi, że las jest dobrem, które warto szanować.

W Polsce lasów wciąż przybywa. Zajmują one blisko 30 procent powierzchni naszego kraju. Są bogate w rośliny, zwierzęta i grzyby. Zdecydowana większość to lasy państwowe, dostępne dla wszystkich obywateli.

Lekcja w Przedszkolu nr 22 w Koszalinie
z Nadleśnictwem Kamieszewice, Święto Drzewa 2012.

Zespół Szkół im. Jana Pawła II w Jamielniku
w Nadleśnictwie Iława, Święto Drzewa 2013

Działaj z Klubem Gaja

Uratowane zwierzęta, nowe tereny chronione, skuteczniejsze prawo ochrony zwierząt, otoczone opieką rzeki, posadzone setki tysięcy drzew – to tylko niektóre z rezultatów działań prowadzonych przez Klub Gaja wspólnie z ludźmi, dla przyrody i zwierząt. Wspólnie budujemy Pokolenie EkoXXI. Przyłącz się.

Weź udział w Święcie Drzewa – to proste, możesz posadzić drzewa, te już rosnące objąć opieką i zachęcać ludzi do działań wokół drzew. Do programu mogą włączyć się placówki edukacyjne, samorządy, firmy, organizacje i wszystkie osoby, które kochają drzewa!

Zgłoś swoje ulubione drzewo do konkursu Drzewo Roku – zgłoszenie może nadesłać każdy, szukamy drzew, które ważne są dla ludzi i mają niezwykłą historię.

Zbieraj makulaturę, ratuj konie – dzięki tej akcji ograniczamy liczbę drzew, które trzeba wyciąć, aby wyprodukować papier. Pieniądze za makulaturę przeznaczamy na ratowanie koni skazanych na rzeź, chorych i zaniedbanych. Uratowaliśmy już 55 koni.

W akcji Zbieraj makulaturę, ratuj konie zebraliśmy 3100 ton makulatury (2003–2014). Ocaliliśmy 55 koni skazanych na rzeź. Są zadbane i potrzebne.

Dzieci z Punktu Przedszkolnego „Gapcio” budują rzeźbę Pegaza (nagroda za zebranie największej ilości makulatury), Warszawa 2013.

Dąb Wincenty w Krościenku Wyżnym – finalistka konkursu Drzewo Roku 2014 – zgłoszony przez Stowarzyszenie Kulturalne „Dębina”, redakcję gazetki „Kleks” Szkoły Podstawowej oraz Nadleśnictwo Dukla.

Przy 54 drzewach finalistach kolejnych edycji konkursu Drzewo Roku ukryliśmy skarby. Zapraszamy do ich odkrywania. Więcej informacji w serwisie www.geocaching.pl oraz www.swietodrzewa.pl

Oddaj kartridże, posadź drzewo – do akcji może włączyć się każde biuro! Przekazując zużyte kartridże do recyklingu (do firmy Green Project) chronisz środowisko i przyczyniasz się do nasadzeń nowych drzew w ramach Święta Drzewa.

Zbieraj kartridże, ratuj konie – akcja polega na zbiórce zużytych kartridży do drukarek. Może do niej przyłączyć się każda placówka oświatowa. Środki uzyskane z recyklingu firma Green Project przekazuje Klubowi Gaja na akcję ratowania koni.

Pomagaj Klubowi Gaja – przekaz swojego podatku na nasze działania – KRS: 0000120069. Możesz też wpłacić darowiznę. Nr konta: 90 2030 0045 1110 0000 0067 3120. Każda złotówka ma znaczenie.

Dołącz do nas na Facebooku – bądź na bieżąco z naszymi programami, kampaniami i akcjami, polecaj znajomym nasze działania – facebook.com/Klub.Gaja

Zespół Klubu Gaja z Pegazem – pierwszym uratowanym koniem z transportu na rzeź, Wilkowice 2013.

Klub Gaja
to polska organizacja ekologiczna,
która buduje Pokolenie EkoXXI.

facebook

www.facebook.com/Klub.Gaja

www.klubgaja.pl

dla przyrody
KRS:0000120069

Drzewo Wolności – Święto Drzewa 2014

12. Święto Drzewa Klubu Gaja obchodzone jest pod hasłem – Drzewo Wolności. Dzięki zaangażowaniu w program Święto Drzewa ponad 550 000 osób posadziło blisko 700 000 drzew oraz zebraliśmy 3100 ton makulatury.

Patronat Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego

Patronaty

PATRONAT HONOROWY
MINISTER
EDUKACJI
NARODOWEJ

PREZYDENT
MIASTA STOŁECZNEGO WARSZAWY

Patronat Honorowy
Marszałek Województwa Śląskiego

WOJEWODA ŚLĄSKI

Partnerzy strategiczni

It's easier to leaseplan

Partnerzy

TROTON
materiały lakiernicze

ECO
service

Green
PROJECT

ASHOKA

Współpraca

UNIwersytet ŚLĄSKI
W KATOWICACH

nadacie
partnerství
MEMBER OF ENVIRONMENTAL
PARTNERSHIP ASSOCIATION

Patronat medialny

Jedyńka
POLSKIE RADIO

Dofinansowanie

NFOŚiGW

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej w Katowicach

swietodrzewa.pl

ISBN 978-83-61608-85-1